

Національний університет
«Одеська юридична академія»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

«Психотехнології розвитку та терапії
особистості»

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
«Психологія»	Перший (бакалаврський) рівень	Денна/заочна	4	7	4,5

Викладач навчальної дисципліни	<p>Цільмак Олена Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія» вул. Академічна, 9, к. 28 контактний телефон +380-098-299-36-94 контактна електронна адреса: sociology1@onua.edu.ua</p> <p>Лісовенко Анна Федорівна, старший викладач кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат психологічних наук, вул. Академічна, 9, к. 24 ВК контактний телефон +38095-044-25-96 контактна електронна адреса: annafedorovna200884@gmail.com</p>
--------------------------------	--

Короткий опис навчальної дисципліни	«Психотехнології розвитку та терапії особистості» є вибіркоким курсом професійної підготовки бакалаврів – майбутніх психологів, що спрямована на вивчення та розуміння базових категорій, понять науки «Психотехнології розвитку та терапії особистості», системи психологічних знань, закономірностей, механізмів, методологічних підходів щодо вивчення технологій розвитку (терапії) психіки особистості на різних вікових етапах.
-------------------------------------	---

Мета навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Психотехнології розвитку та терапії особистості» є розвиток психологічної компетентності (знань, вмінь та навичок) у галуззі психотехнологій розвитку та терапії особистості на різних вікових етапах.
----------------------------	---

Мова викладання	українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Загальна кількість год.
Денна форма	28	36	71	135
Заочна форма	10	4	121	135

Зв'язок з програмними результатами навчання

Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:
ПРН301	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПРНУ02	Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПРНУ04	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, встановлювати ефективність власних дій.
ПРНУ06	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ПРНК03	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.
ПРНА02	Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Результати навчання

Символ ПРН	Після успішного завершення цього модуля здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
ПРН301 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ06 ПРНК03	Здатним застосовувати набуті теоретичні знання в практичній діяльності психолога.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування.
ПРН301 ПРНУ02 ПРНУ06	Здатним використовувати психодіагностичні методики, які застосовуються в рамках даної навчальної дисципліни.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт
ПРН301 ПРНУ02	Здатним розробляти й здійснювати розвивальні	Лекції, практичні	Перевірка самостійної

ПРНУ04 ПРНУ06 ПРНК03	програми з урахуванням індивідуальних особливостей і завдань розвитку особистості на кожному віковому етапі.	заняття, консультації, самостійна робота	роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт
ПРН301 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ06	Здатним здійснювати діагностико-корекційну роботу з особами, що мають певні проблеми.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт
ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ06	Здатним виявляти й усувати психологічні причини порушень міжособистісних відносин.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт
ПРНУ04 ПРНУ06 ПРНК03 ПРНА02	Здатним проводити індивідуальні й групові психологічні консультації людей з питань навчання, розвитку і життєвого самовизначення, самовиховання й взаємовідносин та ін.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, год. (денна ф/н/ заочна ф/н)
Тема 1.	Концептуальні положення психотехнології розвитку та терапії особистості	ПРН301 ПРНУ02 ПРНУ04	2/2/5 – денна ф/н 2/0/6 – заочна ф/н
Тема 2.	Передумови та рушійні сили розвитку психіки	ПРНУ06 ПРНК03 ПРНА02	2/2/5 – денна ф/н 0/0/5 – заочна ф/н
Тема 3.	Періодизації психічного розвитку. Вікові кризи особистості	ПРН301 ПРНУ06 ПРНА02	2/2/5 – денна ф/н 0/0/5 – заочна ф/н
Тема 4.	Основні концепції періодизації особистісного розвитку людини	ПРН301 ПРНУ06 ПРНА02	2/2/5 – денна ф/н 0/0/5 – заочна ф/н
Тема 5.	Пренатальний розвиток та народження	ПРН301 ПРНУ06 ПРНК03	2/2/5 – денна ф/н 0/0/5 – заочна ф/н
Тема 6.	Психічний розвиток немовляти та технології його розвитку.	ПРН301 ПРНУ06 ПРНК03	2/2/5 – денна ф/н 2/0/5 – заочна ф/н
Тема 7.	Психотехнології розвитку та терапії осіб раннього дитячого віку	ПРНУ06 ПРНК03 ПРНА02	2/2/5 – денна ф/н 0/0/10 – заочна ф/н
	Психотехнології розвитку та терапії дітей дошкільного віку	ПРН301 ПРНУ02	2/2/5 – денна ф/н 2/2/10 – заочна ф/н

Тема 8.		ПРНУ04 ПРНК03	
Тема 9.	Психотехнології розвитку готовності дітей до школи	ПРН301 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03	2/2/5–денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н
Тема 10.	Психотехнології розвитку та терапії молодших школярів	ПРН301 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03	2/4/5 –денна ф/н 2/0/10 –заочна ф/н
Тема 11.	Психотехнології розвитку та терапії підлітків	ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ06 ПРНК03	2/4/5 –денна ф/н 2/2/10–заочна ф/н
Тема 12.	Психотехнології розвитку та терапії юнаків	ПРН301 ПРНУ02 ПРНУ06 ПРНК03	2/4/5 –денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н
Тема 13.	Психотехнології розвитку та терапії осіб раннього дорослого віку.	ПРН301 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНК03	2/2/5 –денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н
Тема 14.	Психотехнології терапії осіб зрілого та старечого віку	ПРН301 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНА02	2/4/10–денна ф/н 0/0/20–заочна ф/н

Список основної літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базисное руководство по психотерапии / Под ред. А. Хайгльз-Эвертс. - СПб.: Речь, 2002. - 784 с. 2. Баскаков В. Ю. Танатотерапия: теоретические основы и практическое применение. - М.: Институт Общегуманитарных Исследования НИИ, 2007. - 176 с. 3. Бурлачук Л.Ф. Жидко М.Е. Кочарян А.С. Психотерапия : Учеб.для вузов. — 2-е изд., стереотип. — СПб.: Питер, 2007. — 480 с. 4. Вікова психологія : навч. посібник. - Київ : Центр учбов. літ., 2018. - 376 с. 5. Велитченко Л.К., Цільмак О.М. Психологія особистості: тексти і методики: навч. посіб. / уклад. Л. К. Велитченко, О. М. Цільмак. // ред. Л. К. Велитченко. // – О.: Букаєв Вадим Вікторович, 2008. – 209 с. 6. Долинська, Л. В. Геронтопсихологія : практикум, хрестоматія. - Київ : Каравела, 2016. - 240 с. 7. Каліна Н.Ф. Психотерапія: підручник студ. вишів – К.: «Академвидав», 2010. – 280 с. 8. Крарвасарский Б.Д. Психотерапия: Учебник для вузов, СПб.: Питер, 2007. – 365 с. 9. Кутішенко, В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) : навч. посібник. - Київ : Центр учбов. літ., 2018. - 128 с. 10. Методы современной психотерапии: Учебное пособие / Составители Л. М. Кроль, Е. А. Пуртова. — М.: «Класс», 2001. — 480 с. (Библиотека психологии и психотерапии, вып. 90). 11. Особистісно-професійне зростання: психологічні тренінги : навч.-метод. посібник. - Київ : Каравела, 2017. - 560 с. 12. Павелків, Р.В. Вікова психологія [Текст] : підручник для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Павелків. К. : Кондор, 2011. – 469 с. – Лист МОНУ № 1/11-1500 від 22.02.11 р. – 77.00.
---	--

13. Павлов И.С. Психотерапия в практике: технология терапевтического процесса, М.: Акад.Проект, 2012 – 512с.
14. Психологія: схеми, таблиці, коментарії: навчально-наочний посібник / [друге перероблене видання.] / О.М Пасько., О.М. Цільмак. [за загал. ред. Цільмак О.М.] – Одеса: ОДУВС, 2015. – 271 с. – з іл. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу: http://www.oduvs.edu.ua/navch_pidruch_psixolog.html – Назва з екрану.
15. Соловьева С.Л. Психотерапия. Новейший словарь практического психолога. - М.: АСТ, 2005. - 704 с.
16. Цільмак О.М. Методика проведення інтерактивних практичних занять з навчальної дисципліни «Психологія розвитку та особистісного зростання»: навчально-методичний посібник. / О. М. Цільмак. Одеса: Фенікс, 2020. 64 с.
17. Robitschek, C., Ashton, M. W., Spering, C. C., Geiger, N., Byers, D., Schotts, G. C., & Thoen, M. A. (2012). Development and psychometric evaluation of the Personal Growth Initiative Scale–II. *Journal of counseling psychology, 59*(2), 274.
18. Meyers, M. C., van Woerkom, M., de Reuver, R. S., Bakk, Z., & Oberski, D. L. (2015). Enhancing psychological capital and personal growth initiative: Working on strengths or deficiencies. *Journal of Counseling Psychology, 62*(1), 50.
19. Weigold, I. K., Porfeli, E. J., & Weigold, A. (2013). Examining tenets of personal growth initiative using the Personal Growth Initiative Scale–II. *Psychological Assessment, 25*(4), 1396.
20. Robitschek, C., & Kashubeck, S. (1999). A structural model of parental alcoholism, family functioning, and psychological health: The mediating effects of hardiness and personal growth orientation. *Journal of counseling psychology, 46*(2), 159.
21. Ivtzan, I., Chan, C. P., Gardner, H. E., & Prashar, K. (2013). Linking religion and spirituality with psychological well-being: Examining self-actualisation, meaning in life, and personal growth initiative. *Journal of religion and health, 52*(3), 915-929.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.info-library.com.ua/> – Електронна бібліотека.
2. Болюбаш Я. Я. Державна програма «Вчитель» – поступ назустріч учителю / Я. Я. Болюбаш // <http://www.mon.gov.ua>
3. Інститут корекційної педагогіки і психології, м. Київ. Режим доступу : www.ikpp.npu.edu.ua/index.php?limitstart
4. Морылева Э. А. Функциональное значение социально-профессиональной мобильности в подготовке педагога в вузе / Э. А. Морылева, Н. Н. Суртаева // www.tgpi.tob.ru/info/nauka/conf/old/content%20.
5. Основы психотерапии скачать – Режим доступу: <http://www.5sport.ru/psychotherapy>
6. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Даний ресурс містить максимально широкий спектр ключових текстів з психології, психогігієни, філософії, релігії, культурології та ін. Режим доступу: <http://psylib.kiev.ua/>
7. Сайт факультету Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова. В розділі «Наукова робота» розміщено монографії, статті співробітників університету. – Режим доступу : <http://www.psy.msu.ru/>

	7. Сайт факультету соціології та психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка представляє наукову фахову онлайн-бібліотеку, зокрема понад 20 повнотекстових електронних версій видань з психології. – Режим доступу : http : //www.socd.univ.kiev.ua/
--	---

Дотримання вимог академічної доброчесності	<p>Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ “ОЮА” визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-ouua</p>
--	---

Оцінювання	
Вид оцінювання	%
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50
• доповіді та повідомлення на семінарах	25
• виконання письмових індивідуальних завдань, рефератів, контрольних робіт	15
• опитування на семінарських заняттях	10
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50
• письмова компонента	25
• усна компонента	25

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре

C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
F _x	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Вимоги викладача: вимоги до відвідування занять	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою. Підготовка рефератів та доповідей за темами навчальної дисципліни.
---	--

